

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sžrk/9/2017
Identifikačné číslo spisu: 8014200634
Dátum vydania rozhodnutia: 24.10.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:8014200634.2

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a z členiek senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a JUDr. Eriky Čanádyovej, v právnej veci žalobcu: Lesy Slovenskej republiky, štátny podnik, so sídlom Banská Bystrica, Nám. SNP 8, IČO: 36 038 351, právne zastúpeného JUDr. Pavlom Halajom, advokátom, so sídlom Revúca, Námestie slobody 2, proti žalovanému: Okresnému úradu Prešov, katastrálny odbor, so sídlom Prešov, Konštantínova 6, za účasti: Gréckokatolíckej cirkvi, Farnosť Prešov, zast. Gréckokatolíckym arcibiskupstvom Prešov, so sídlom Prešov, Hlavná 1, IČO:00 179 205, právne zastúpené Advokátskou kanceláriou SLAMKA & Partners s.r.o., so sídlom Dolný Kubín, Radlinského 1735/29, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného zo dňa 27. februára 2014, číslo vkladu: V7779/13, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č.k. 4Sp 12/2014-94 zo dňa 1. júna 2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č.k. 4Sp 12/2014-94 zo dňa 1. júna 2017 z a m i e t a .

Žalobcovi a žalovanému nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

Účastníkovi konania Gréckokatolíckej cirkvi, Farnosť Prešov, zast. Gréckokatolíckym arcibiskupstvom Prešov, so sídlom Prešov, Hlavná 1, IČO:00 179 205 p r i z n á v a nárok na náhradu trov kasačného konania.

Odôvodnenie

I.

Rozhodnutie krajského súdu

1. Krajský súd v Prešove rozsudkom č.k. 4Sp 12/2014-94 zo dňa 1. júna 2017 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. V 7779/13 zo dňa 27.02.2014 a postup mu predchádzajúci, žiadajúc jeho zrušenie a vrátenie veci na ďalšie konanie. Náhradu trov

konania účastníkom nepriznal.

2. Z odôvodnenia uvedeného rozhodnutia vyplýva, že krajský súd zistil, že žalovaný správny orgán preskúmaným rozhodnutím V7779/13 zo dňa 27.02.2014 podľa § 31 ods. 3 zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (ďalej len „katastrálny zákon“) na návrh navrhovateľa Gréckokatolícka cirkev, Farnosť Prešov, Hlavná 8, povolil vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností k nehnuteľnostiam v k.ú. J., pozemok registra E KN parc. č. XXXX/X - lesné pozemky o výmere 565 968 m², pozemok registra E KN parc. č. XXXX/XXX - lesné pozemky o výmere 2 120 m² v prospech Gréckokatolíckej cirkvi, Farnosť Prešov, IČO: 31951848, Hlavná 8, 080 01 Prešov, SR, v podiele 24/200 na základe dohody o vydaní vecí uzavretej medzi účastníkmi: - Lesy Slovenskej republiky, štátny podnik, IČO: 36038351, Nám. SNP 8, 975 66 Banská Bystrica ako povinný, - Gréckokatolícka cirkev, Farnosť Prešov, IČO: 31951848, Hlavná 8, 080 01 Prešov, SR, ako oprávnený. Vklad bol povolený dňa 27.02.2014 a týmto dňom nadobudlo rozhodnutie právoplatnosť. Právne účinky vkladu nastávajú dňa 27.02.2014.

3. Krajský súd zákonnosť rozhodnutia žalovaného, žalobou napadnutého, preskúmal v intenciách právnej úpravy ustanovenej v § 1 zákona č. 161/2005 Z.z. o navrátení vlastníctva k nehnuteľným veciam, cirkvám a náboženským spoločnostiam a prechode vlastníctva k niektorým nehnuteľnostiam (ďalej len „reštitučný zákon“), v spojení s § 4, s § 5 ods. 1, 2, 3 reštitučného zákona, a súčasne v intenciách právnej úpravy ustanovenej v § 4, v spojení s § 5, s § 28 ods. 1, 2, s § 31 ods. 1, 3 katastrálneho zákona, ktorú právnu úpravu citoval, postupom v zmysle ustanovení tretej časti zákona č. 162/2015 Z.z. Správneho súdneho poriadku (S.s.p.) a dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná.

4. Z obsahu administratívneho spisu žalovaného krajský súd mal preukázané, že Gréckokatolícka cirkev, Farnosť Prešov, zastúpená Gréckokatolíckym arcibiskupstvom Prešov, ako oprávnená osoba dňa 21.06.2013 uzavrela podľa Reštitučného zákona s povinnou osobou - žalobcom dohodu o navrátení vlastníctva uzavretú v zmysle Reštitučného zákona, nakoľko rozsudkom Okresného súdu Prešov, sp.zn. 20C/91/2007 zo dňa 09.02.2010 a rozsudkom Krajského súdu v Prešove, sp.zn. 16Co/52/2010 zo dňa 20.05.2010, ktoré nadobudli právoplatnosť dňa 23.06.2010 a vykonateľnosť dňa 27.06.2010, súd zaviazal povinnú osobu k vydaniu nehnuteľností špecifikovaných v čl. 2 ods. 1 Dohody oprávnenej osobe a tieto rozsudky nahrádzajú vôľu povinnej osoby a sú prílohou tejto dohody.

5. Krajský súd konštatoval, že zo zistených skutočností vyplýva, že ďalší účastník konania si uplatnil reštitučný nárok na navrátenie nehnuteľností v zmysle citovaných ustanovení reštitučného zákona, nakoľko žalobca s ním odmietol uzavrieť dohodu o vydaní vecí, ďalší účastník konania sa obrátil na súd, ktorý uložil žalobcovi povinnosť vydať ďalšiemu účastníkovi konania tam uvedené nehnuteľnosti a navrátiť mu vlastníctvo. Žalobca ako povinná osoba právoplatný rozsudok Okresného súdu Prešov v spojení s odvolacím rozsudkom Krajského súdu v Prešove nerešpektoval. Dohodu s ďalším účastníkom neuzavrel, ani iným spôsobom nesplnil právoplatne uloženú povinnosť. Nastala ex lege zákonná fikcia, v zmysle ktorej právoplatný rozsudok Okresného súdu Prešov ukladajúci žalobcovi povinnosť prejavíť svoju vôľu, teda vydať nehnuteľnosti, nahradil vôľu povinnej osoby, teda žalobcu. Následne žalovaný postupoval správne, keď na základe návrhu ďalšieho účastníka konania, z ktorého bolo jednoznačne zrejmé, čoho sa domáhal, a síce povolenia vkladu k tam špecifikovaným nehnuteľnostiam z titulu dohody o vydaní vecí podľa reštitučného zákona v spojení s právoplatným rozsudkom Okresného súdu Prešov a rozsudkom Krajského súdu Prešov, návrh a jeho prílohy v zmysle § 31 katastrálneho zákona preskúmal a dospel k záveru, že dohoda o vydaní vecí obsahovala všetky zákonom požadované náležitosti, pričom absentujúci prejav vôle a podpis žalobcu bol s poukazom na § 161 ods. 3 O.s.p. nahradený výrokom právoplatného rozsudku Okresného súdu v Prešove, ktorý bol k návrhu pripojený. Správny súd v tejto súvislosti poukázal na skoršiu judikatúru Najvyššieho súdu SR, rozsudok sp.zn. 3SžoKS/16/2006.

6. Ďalej krajský súd poukazom na právnu úpravu ustanovenú v § 161 ods. 2, 3 O.s.p., ktorú citoval a na právny názor vyslovený Najvyšším súdom SR v rozhodnutiach pod sp.zn. 1Sžr/147/2013 a sp.zn. 1Sžr/175/2013 a novšie Stanovisko Úradu geodézie, kartografie a katastra SR, na ktoré sa odvolal aj

žalovaný, obsiahnuté v Katastrálnom bulletin č. 1/2011 zo dňa 21.06.2011 (ďalej len „Stanovisko“), uviedol, že Najvyšší súd SR svojím rozsudkom sp.zn.1Sžr/147/2013 odobril zákonnosť tohto Stanoviska Úradu geodézie, katastra a kartografie k postupu správnych orgánov na úseku katastra a zároveň vyplnil medzeru v katastrálnom zákone, ktorý vo svojich ustanoveniach explicitne neupravuje procesný postup správneho orgánu rozhodujúceho v katastrálnom konaní v prípadoch, ktoré sú z hľadiska skutkových okolností a právneho stavu veci obdobné prejednávaneému prípadu. Správnosť právnych záverov vyslovených Najvyšším súdom SR v rozsudku 1Sžr/147/2013 súčasne potvrdzuje aj judikatúra súdov Českej republiky. Najvyšší súd SR v rozsudku sp.zn. 1Sžr/147/2013 potvrdil správne pochopenie § 1 O.s.p., podľa ktorého súd musí zabezpečiť spravodlivú ochranu práv a oprávnených záujmov účastníkov; formalistický výklad § 161 ods. 3 O.s.p., ktorý by zostal len na úrovni jeho výkladu pred prijatím reštitučných zákonov, by viedol k čiastočnému negovaniu ich účelu. Krajský súd upriamil pozornosť na to, že takýto rozširujúci výklad citovaného ustanovenia ešte stále zostáva v prípustných limitoch výkladu právnych noriem. Taktiež upriamil pozornosť na proces rekonštrukcie občianskeho práva procesného, a to na novú právnu úpravu v zákone č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). Podľa § 229 CSP, právoplatné rozsudky ukládajúce povinnosť prejavu vôle nahradzujú tento prejav. Z terminologického hľadiska ide o precíznejšiu formuláciu znenia ustanovenia § 161 ods. 3 O.s.p..

7. Krajský súd konštatoval, že ústavná akceptovateľnosť tohto postupu bola potvrdená aj uznesením Ústavného súdu SR sp.zn. III.ÚS 377/2015-16 zo dňa 18. augusta 2015, ktorým bola ako zjavne neopodstatnená odmietnutá sťažnosť žalobcu namietajúceho porušenie základného práva vlastníť majetok, základného práva na súdnu ochranu, základného práva na rovnosť účastníkov v konaní a práva na spravodlivé súdne konanie rozsudkom Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1Sžr/147/2013 zo dňa 23.09.2014.

8. S poukazom na právny názor vyššej súdnej authority, ktorý je vzhľadom na obdobnosť procesnej situácie plne aplikovateľný na predmet konania, správny súd v preskúvanom rozhodnutí správneho orgánu a v jeho postupe nezistil žalobcom tvrdené porušené práva alebo jeho právom chránených záujmov, a preto žalobu ako nedôvodnú podľa § 190 SSP zamietol. Námietku žalobcu, že rozsudok súdu prvej inštancie, ako aj rozsudok druhej inštancie nebol doručený právnomu zástupcovi žalobcu, a preto nemohli tieto rozsudky nadobudnúť právoplatnosť a vykonateľnosť, krajský súd považoval za nedôvodnú, keď z kópie doručeníek získaných od príslušných súdov vyplýva, že rozsudok Okresného súdu Prešov sp.zn. 20C/91/07-89 si právny zástupca žalobcu prevzal dňa 09.02.2010 a rozsudok Krajského súdu v Prešove si právny zástupca žalobcu prevzal dňa 23.06.2010.

9. O náhrade trov konania správny súd rozhodol podľa § 167 ods. 1 v spojení s § 168 SSP. Krajský súd uviedol, že žalobca nebol v konaní úspešný a nebol naplnený ani dôvod uvedený v § 168 SSP. Poukazom na právnu úpravu ustanovenú v § 169 SSP, ktorú citoval, ďalej uviedol, že doterajšia právna úprava v Občianskom súdnom poriadku neupravovala jednoznačne otázku priznania náhrady trov konania úspešnému ďalšiemu účastníkovi konania (sp.zn. 2Sžp/25/2011 zo dňa 30. mája 2012). Podľa názoru správneho súdu neboli naplnené dôvody pre priznanie náhrady trov konania pre ďalšieho účastníka, ktoré sú uvedené v § 169 SSP a z toho dôvodu ďalšiemu účastníkovi právo na náhradu trov konania nepriznal.

II.

Kasačná sťažnosť žalobcu

10. Proti uvedenému rozsudku krajského súdu podal žalobca kasačnú sťažnosť. Navrhoval, aby najvyšší súd napadnutý rozsudok správneho súdu v súlade s § 462 ods. 2 S.s.p. zmenil tak, že rozhodnutie žalovaného zruší a vec mu vráti na ďalšie konanie, alternatívne, aby napadnutý rozsudok správneho súdu podľa § 462 ods. 1 S.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Uplatnil si náhradu trov konania.

11. V dôvodoch kasačnej sťažnosti žalobca namietal nesprávne právne posúdenie veci krajským súdom

v zmysle § 440 ods. 1 písm. g/ S.s.p.. Nesúhlasil s názorom krajského súdu v zmysle, ktorého uznal za vkladu schopnú listinu k zmene vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam.

12. Poukazom na skutkové okolnosti danej veci žalobca dôvodil, že trvá na tom, že napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu o povolení vkladu vlastníckeho práva bolo vydané v rozpore so zákonom, nakoľko návrh na vklad nepodal na to oprávnený subjekt; prílohou návrhu na vklad nebola Dohoda o vydaní nehnuteľnej veci uzavretá podľa § 5 ods. 2 zákona č. 161/2005 Z.z., ktorá by bola podpísaná štatutárnymi orgánmi účastníkov dohody a ktorá by bola z hľadiska formálnych i obsahových náležitostí vkladu schopnou listinou v zmysle § 31 ods. 1 katastrálneho zákona; rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 20C 91/2007, ktorý bol k návrhu na vklad pripojený, nie je rozsudkom ukladajúcim povinnosť prejavu vôle uzavrieť takúto Dohodu, ktorý by nahrádzal absentujúci podpis štatutárneho orgánu povinnej osoby na návrhu Dohody.

13. Žalobca tvrdil, že rozsudok ukladajúci povinnosť prejavu vôle uzavrieť Dohodu o vydaní nehnuteľnej veci podľa § 5 ods. 2 zákona č. 161/2005 Z.z. je formou meritórneho rozhodnutia v reštitučných sporoch, v ktorých sa oprávnená osoba, t. j. spravidla pôvodný pozemkovoknižný vlastník nehnuteľnosti, ktorá bola v dobe neslobody zoštatnená, domáha, aby súd nahradil prejav vôle povinnej osoby uzavrieť so žalujúcou oprávnenou osobou dvojstranný právny úkon - Dohodu o vydaní nehnuteľnej veci podľa § 5 ods. 2 zákona č. 161/2005 Z.z., ktorá bude následne podkladom pre zápis vlastníckeho práva k nehnuteľnosti v prospech oprávnenej osoby vkladom do katastra nehnuteľností. Ďalej žalobca namietal, že k podaniu takejto žaloby musí predchádzať výzva povinnej osoby na dobrovoľné uzavretie takejto Dohody. Samotný text Dohody musí byť pojatý buď do výroku rozsudku alebo môže tvoriť jeho prílohu, na ktorú však musí rozsudok odkazovať, a ktorá musí tvoriť jeho neoddeliteľnú súčasť, majúc za to, že len takýto rozsudok nahrádza absentujúci podpis štatutárneho orgánu povinného na Dohode, a preto je takáto Dohoda platná aj bez jej podpísania povinnou osobou.

14. Žalobca tiež poukázal na to, že ani existencia právoplatného rozsudku ukladajúceho povinnosť vyhlásenia vôle povinnej osoby uzavrieť s oprávnenou osobou Dohodu o vydaní nehnuteľnej veci podľa § 5 v ods. 2 zákona č. 161/2005 Z.z. nezbavuje správny orgán na úseku katastra nehnuteľností skúmať v rámci konania o povolení vkladu vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, či predložená dohoda je vkladu schopnou listinou, nakoľko predložením takéhoto rozsudku je zhojená len jedna vada Dohody, a to absentujúci prejav vôle povinnej osoby takúto Dohodu uzavrieť. V danej súvislosti dal do pozornosti rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 14.09.2010, sp. zn. 2Sžo 36/2010.

15. Citujúc právnu úpravu ustanovenú v § 31 ods. 1 katastrálneho zákona, žalobca uviedol, že už z uvedeného výpočtu náležitosti, ktoré skúma okresný úrad pri rozhodovaní o vklade vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, je nepochybné, že pokiaľ má súd svojím rozsudkom nahradiť prejav vôle jedného z účastníkov uzavrieť Dohodu, musí byť tomuto účastníkovi a súdu už zo žaloby zrejmé, čo presne má navrhovaná Dohoda po stránke formálnej i obsahovej spĺňať - a na tomto obsahu predloženom žalobcom nemôže súd ani žalovaný nič meniť. V danej súvislosti dal do pozornosti odôvodnenie uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS S 445/2016-10 zo dňa 28. júna 2016.

16. Žalobca ďalej dôvodil, že v posudzovanom prípade Dohoda nebola pojatá do výroku rozsudku a netvorila ani jeho prílohu, na ktorú by rozsudok odkazoval. Uviedol, že až po právoplatnosti rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 20C/91/2007 bol vyhotovený návrh Dohody, pričom z hľadiska právnej istoty a rovnosti strán sporu je absolútne neprípustné, aby text Dohody bol sformulovaný až potom, ako nadobudne právoplatnosť rozsudok nahrádzajúci prejav vôle jedného účastníka Dohody takúto Dohodu uzatvoriť.

17. Citujúc právnu úpravu ustanovenú v § 2 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka (OZ) žalobca tvrdil, že prejav vôle subjektu právneho vzťahu je možné nahradiť súdnym rozhodnutím v zmysle § 161 ods. 3 O.s.p. len v tých prípadoch, keď to zákon výslovne umožňuje (§ 715 OZ), resp. kde povinnosť k právnemu konaniu subjektu je stanovená zákonným ustanovením alebo ako záväzková povinnosť je založená iným právnym úkonom (§ 50a OZ).

18. Vo vzťahu k argumentácii krajského súdu uvedenej v bode 43 odôvodnenia napadnutého rozsudku

žalobca uviedol, že ani jednému zo žalobcov nebol doručený rozsudok, ktorým by došlo k nahradeniu prejavu vôle uzavrieť Dohodu po vydaní nehnuteľnej veci tvoriacej predmet vkladu žalovaného a rozsudok Okresného súdu Prešov 20C/91/2007 neobsahuje nahradenie prejavu vôle povinnej osoby uzavrieť takúto dohodu. Trval na pravdivosti svojho tvrdenia uvedeného v žalobe. Vo vzťahu k poukazu na obsah Katastrálneho bulletinu č. 1/2001 žalobca dal do pozornosti právny názor, ktorý citoval, uvedený v novšom Katastrálnom bulletine č. 1/2015.

III.

Vyjadrenie žalovaného ku kasačnej sťažnosti žalobcu

19. Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti žalobcu vyjadril tak, že navrhoval kasačnú sťažnosť zamietnuť. Nesúhlasil s argumentáciou žalobcu uvedenou v kasačnej sťažnosti.

20. Žalovaný považoval za nedôvodnú a ničím nepodloženú námietku žalobcu, ktorou sa v kasačnej sťažnosti nestotožnil s rozhodnutím správneho súdu z dôvodu, že napadnuté rozhodnutie správneho orgánu č. V 7779/2013 bolo vydané v rozpore so zákonom, a to konkrétne z dôvodu, že návrh na vklad nepodal oprávnený subjekt. Poukazom na právnu úpravu ustanovenú v §§ 28 a nasl. a citujúc právnu úpravu ustanovenú v § 30 ods. 2 katastrálneho zákona žalovaný uviedol, že katastrálny zákon neurčuje, ktorý z účastníkov vkladového konania má podať návrh na vklad, t. j. či je podanie návrhu na vklad povinný urobiť len jeden zo zmluvných strán alebo obaja. Zákonná podmienka splnenia si podania návrhu na vklad je splnená preukázaním, že návrh podal účastník konania. Ako vyplýva z návrhu na vklad č. V 7779/2013 doručeného dňa 29.11.2013, predmetný návrh na vklad bol podaný Gréckokatolíckou cirkvou Farnosť Prešov so sídlom v Prešove právne zastúpeným JUDr. Róbertom Slamkom, advokátom.

21. Žalovaný nesúhlasil ani s ďalšou námietkou žalobcu, že prílohou návrhu na vklad nebola Dohoda o vydaní vlastníckeho práva uzavretá podľa zákona č. 161/2005 Z.z. ako vkladu schopná listina a rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 20C 91/2007 - 89 zo dňa 09.02.2017 (v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 16Co 52/2010 zo dňa 20.05.2010) nie je tým rozsudkom, ktorým sa ukladá povinnosť prejavu vôle uzatvoriť takúto Dohodu, t. j. nie je to rozsudok, ktorý by nahrádzal absentujúci podpis štatutárneho orgánu povinnej osoby. Citujúc právnu úpravu ustanovenú v § 30 ods. 5 katastrálneho zákona, žalovaný uviedol, že Dohoda o navrátení vlastníctva uzavretá medzi oprávnenou osobou Gréckokatolíckou cirkvou, Farnosť Prešov a povinnou osobou Lesy Slovenskej republiky, štátny podnik, so sídlom v Banskej Bystrici, ktorá tvorí prílohu k návrhu na vklad pod č. V 7779/2013, nie je označená slovným spojením Dohoda o vydaní nehnuteľností ako uvádza žalobca v kasačnej sťažnosti, ale je dostatočne zrejme a jasné, že ide o Dohodu, predmetom ktorej je vydanie nehnuteľností podľa zákona č. 161/2005 Z.z., čo zodpovedá predmetu Dohody presne uvedenom z článku III. a IV. Tvrdil, že odvodzovať rozpor so zákonom pri vydaní rozhodnutia o povolení vkladu č. V 7779/2014 zo dňa 27.02.2014 z dôvodu, že Dohoda o navrátení vlastníctva nie je označená ako Dohoda o vydaní nehnuteľností nezakladá nespĺnenie si zákonných podmienok na predloženie zmluvy, na základe ktorej má byť zapísané právo k nehnuteľnosti do katastra, keď v danom prípade je dostatočne zrejme, že ide o Dohodu o vydaní nehnuteľností uzavretá podľa zákona č. 161/2005 Z.z., keďže vo svojich ustanoveniach jasne vyjadruje a definuje, čo je predmetom Dohody, teda že ide o vydanie konkrétne určených nehnuteľností zo strany povinnej osoby v prospech oprávnenej osoby, na uzavretie ktorej sa vyžaduje dodržať literu zákona č. 161/2005 Z.z..

22. Žalovaný ďalej uviedol, že pokiaľ ide o rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 20C 91/2007 - 89 zo dňa 09.02.2010 (v spojení s rozsudkom Krajského súdu Prešov sp. zn. 16Co 52/2010 zo dňa 20.05.2010) v danom prípade spĺňa predmetný rozsudok súdu charakter verejnej listiny, ktorú je správny orgán povinný skúmať a prihliadať na ňu v zmysle § 31 ods. 1 katastrálneho zákona. Citujúc právnu úpravu ustanovenú v § 31 ods. 1 katastrálneho zákona v spojení s § 40 a s § 46 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, žalovaný uviedol, že podpis konajúceho je súčasne dôležitý aspekt deklaráčny

súhlasný prejav vôle vedúci k uzavretiu príslušného zmluvného typu (dohody). Ak podpis chýba, právny poriadok umožňuje nahradiť prejav vôle druhého účastníka príslušného právneho úkonu práve aj rozhodnutím súdu - rozsudkom, ktorý je vydaný vo veci. Ďalej citujúc právnu úpravu § 34 v spojení s § 36 ods. 1 a s § 42 ods. 2 katastrálneho zákona, žalovaný uviedol, že tento právny režim platí pre zápis napr. aj rozsudkov súdov, ktorých spôsobilosť zápisu do katastra nehnuteľností treba posudzovať v rozsahu práv a povinností určených vo výroku, t. j. či je právo, resp. povinnosť určená súdom záväzná aj pre tretie osoby, prípadne štátne orgány.

23. Žalovaný mal za to, že v danom prípade rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 20C 91/2007-89 z 09.02.2010 potvrdený rozsudkom Krajského súdu Prešov sp. zn. 16Co 52/2010 z 20.05.2010 bola určená povinnosť pre Lesy Slovenská republika, štátny podnik, so sídlom v Banskej Bystrici, vydať konkrétne určené nehnuteľnosti Gréckokatolíckej cirkvi, Farnosť Prešov, so sídlom v Prešove, keď z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že okresný súd k tejto povinnosti zaviazal Lesy SR, š.p., Banská Bystrica, z dôvodu uplatnenia si žalobného nároku Gréckokatolíckej cirkvi, Farnosť Prešov, na navrátenie vlastníctva k nehnuteľnostiam podľa zákona č. 161/2005 Z.z., vzhľadom k tomu, že Lesy, s.p. SR, nepristúpili k uzavretiu Dohody o vydanie nehnuteľností, ktorú neakceptovali, ale ani nenamietali, že ak to podľa adresovanej výzvy na uzavretie dohôd takejto dohody, ktorú neakceptovali ale ani nenamietali, že im takáto výzva bola doručená. Žalovaný poukázal na to, že z vykonaného dokazovania súdov vyplýva, že súdy mali preukázané, že Gréckokatolícka cirkev, Farnosť Prešov, dodržala všetky zákonné podmienky a predložená písomná výzva na uzavretie dohody o vydanie nehnuteľností zo dňa 24.04.2006 spĺňala náležitosti určitosti a zrozumiteľnosti právneho úkonu. Uviedol, že v zmysle rozsudku Krajského súdu Prešov sp. zn. 16Co 52/2010 zo dňa 20.05.2010 sa krajský súd stotožnil s vykonaným dokazovaním súdu prvého stupňa, keď v odôvodnení rozsudku konštatoval, že súdom jasne označená výzva žalobcu doručená podľa § 5 ods. 1 zákona č. 161/2005 Z.z. je dostatočná a zákonná, t. j., že bola podaná v zákonne stanovenej lehote v súlade so zákonom č. 161/2005 Z. z..

24. Žalovaný mal tiež za to, že zo záverov okresného a krajského súdu je dostatočne zrejmé, že výrok rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 20C 91/2007 o povinnosti vydať nehnuteľnosti je v skutočnosti prejavom vôle (teda nahrádza v plnom rozsahu prejav vôle) Lesov SR, š.p., potrebný k uzavretiu dohody na vydanie nehnuteľností. Konštatoval, že pre naplnenie hmotnoprávných účinkov rozsudku súdu, ktorým bola určená povinnosť vydať nehnuteľnosti, je potrebné na zápis do katastra nehnuteľností predložiť Dohodu o vydaní nehnuteľností uzavretú medzi povinnou a oprávnenou osobou, kde v časti prejavu vôle povinnej osoby, ktorý je daný aj podpisom, bude táto deklarovaná práve právoplatným a vykonateľným rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 20C 91/2007 - 89, ktorý záver je súladný s § 5 ods. 2 zákona č. 161/2005 Z.z..

25. Žalovaný konštatoval, že samotný rozsudok Okresného súdu Prešov 20C 91/2007 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove 16Co 52/2010, ak sa predkladá samostatne, nie je tou listinou, na základe ktorej sa vykoná zápis do katastra nehnuteľností, ale ak je pevne spojený s Dohodou o navrátení nehnuteľností, nahrádza prejav vôle povinnej osoby potrebný k uzavretiu takejto dohody podľa zákona č. 161/2005 Z.z., a preto správny orgán správne posúdil skutkové a právne okolnosti, ktoré môžu mať vplyv na povolenie vkladu a správne postupoval, keď vydal rozhodnutie o povolení vkladu č. V 7779/2013 zo dňa 27.02.2014. Uviedol, že ak žalobca odvodzuje rozpor so zákonom, resp. podmieňuje dodržanie zákona č. 161/2005 Z.z. tvrdením v kasačnej sťažnosti, že podaniu takejto žaloby musí predchádzať výzva povinnej osoby na dobrovoľné uzavretie takejto dohody, jeho tvrdenie je zavádzajúce, zmätočné a protirečivé so zistenými závermi súdov, pretože ak je raz preukázané nielen súdom, ale aj samotným tvrdením Lesov SR, št. p. so sídlom Banskej Bystrici, že im bola doručená výzva podľa zákona č. 161/2005 Z.z., je súčasne preukázané, že na takúto doručení výzvu povinná osoba nereflektovala a neakceptovala, teda neudelila súhlas k uzavretiu dohody.

26. Žalovaný ďalej uviedol, že povinnosť vykonať zápis rozsudku, ktorým je povinná osoba zaviazaná vydať nehnuteľnosti oprávnenej osobe, ktorý je pevne spojený s doručenou Dohodou o vydaní nehnuteľností, ak táto dohoda nie je podpísaná povinnou osobou, a kde sa nevyžaduje predložiť výslovne rozsudok súdu nahrádzajúci prejav vôle, ale postačí práve rozsudok o vydaní nehnuteľností - vyplynula zo súdnej praxe, ako aj použitím komentára k § 161 ods. 3 O.s.p., čo potvrdil aj nadriadený správny

orgán Úrad geodézie, kartografie a katastra v Katastrálnom bulletin č. 1/2011, ktorého zákonnosť postupu v takýchto prípadoch potvrdil aj Najvyšší súd SR v rozsudku 1Sžr 147/2013 v kontexte záverov Ústavného súdu SR vyjadrených v uznesení sp. zn. III. ÚS 377/2015-16 zo dňa 18.08.2015, čo zhodnotil aj samotný Krajský súd v Prešove v napadnutom rozsudku.

27. Záverom žalovaný uviedol, že preskúmvacia právomoc správneho orgánu pri zápise zmlúv, verejných listín a iných listín je presne stanovená v § 42 katastrálneho zákona, čo príslušný rozsudok okresného súdu predložený na zápis ako neoddeliteľná príloha Dohody splnil, t.j. zo žiadneho zo zákonných ustanovení katastrálneho zákona nevyplýva povinnosť určiť pre zápis rozsudku súdu tvoriaci prílohu k dohode, aby dohoda bola pojatá do výroku tak, ako to tvrdí žalobca v kasačnej sťažnosti, a preto tvrdenie žalobcu v kasačnej sťažnosti týkajúce sa tohto nedostatku neobstoí a nie je právne zdôvodnené príslušným právnym predpisom.

IV.

Vyjadrenie účastníka konania Gréckokatolícka cirkev, Farnosť Prešov, ku kasačnej sťažnosti žalobcu

28. Účastník konania Gréckokatolícka cirkev, Farnosť Prešov, sa ku kasačnej sťažnosti žalobcu vyjadril tak, že navrhoval, aby Najvyšší súd SR v prípade, ak kasačnú sťažnosť neodmietne, potvrdil rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 4Sp 12/2014 - 94 zo dňa 01.06.2017.

29. V dôvodoch vyjadrenia účastník konania uviedol, že z predloženej kasačnej sťažnosti právneho zástupcu žalobcu je zrejmé, že ako prílohy boli podané súbory vo formáte pdf. A doc. A nie ZEP, čo znamená, že právny zástupca žalobcu neautorizoval podanie svojim elektronickým podpisom, a tým by Najvyšší súd SR mal predmetné odvolanie odmietnuť ako podané oneskorene.

30. Tvrdil, že ak nedôjde k odmietnutiu podania, dáva do pozornosti súdnu prax v obdobných sporoch - judikáty vydané Najvyšším súdom SR pod sp. zn. 1Sžr 147/2013 a 1Sžr 175/2013, kde je jasné stanovené a súdom argumentačne podložené, že postup zvolený tak cirkvami pri uplatňovaní nárokov podľa zákona č. 161/2005 Z.z., ako aj rozhodnutia okresných úradov (pôvodne Správa katastra) o povolení vkladu Dohôd o vydaní bez podpisov povinnej osoby bolo v súlade so zákonom, a že samotné rozsudky o povinnosti vydať nehnuteľnosti v občiansko súdnom konaní podľa zákona č. 161/2005 Z.z. nahrádzajú prejav vôle povinnej osoby vo vzťahu k povinnosti podpísania takejto Dohody.

V.

Konanie pred kasačným súdom

31. Dňom 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok upravujúci v zmysle § 1 a) právomoc a príslušnosť správneho súdu konajúceho a rozhodujúceho v správnom súdnictve, b) konanie a postup správneho súdu, účastníkov konania a ďalších osôb v správnom súdnictve.

32. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 11 písm. g/ v spojení s § 438 ods. 2 S.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podanej kasačnej sťažnosti žalobcu (§ 453 ods. 1 S.s.p.), kasačnú sťažnosť prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 455 S.s.p.), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 452 ods. 1 v spojení s ust. § 137 ods. 4 S.s.p.) a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná.

33. Predmetom prieskumného konania na kasačnom súde bol rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 4Sp 12/2014-94 zo dňa 1. júna 2017, ktorým správny súd zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného č. V 7779/13 zo dňa 27.02.2014, žiadajúc jeho zrušenie a vrátenie veci žalovanému na ďalšie konanie.

34. Predmetom súdneho prieskumu v danej veci bolo rozhodnutie žalovaného správneho orgánu

Okresného úradu Prešov, odbor katastrálny, č. V 7779/13 zo dňa 27.02.2014, ktorým žalovaný podľa § 31 ods. 3 katastrálneho zákona na návrh navrhovateľa - Gréckokatolícka cirkev, Farnosť Prešov, povolil vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností k nehnuteľnostiam v k.ú. J., pozemok registra E KN parc. č. XXXX/X - lesné pozemky o výmere 565 968m², pozemok registra E KN parc. č. XXXX/XXX - lesné pozemky o výmere 2 120m² v podiele 24/200 v prospech Gréckokatolíckej cirkvi, Farnosť Prešov.

35. V procese posudzovania zákonnosti napadnutého rozsudku krajského súdu najvyšší súd vychádzal zo skutkových zistení vyplývajúcich z administratívneho spisu, na ktoré poukázal už krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku, z ktorých dôvodov ich neopakuje a súčasne na ne poukazuje.

36. V správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom. (§ 2 ods. 1 S.s.p.)

37. Správnu žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy. (§ 177 ods. 1 S.s.p.)

38. Kasačný súd predovšetkým upriamuje pozornosť na to, že správny súd nie je súdom skutkovým. Jeho úlohou pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa tretej časti Správneho súdneho poriadku (§§ 177 a nasl. S.s.p.) je posudzovať, či správny orgán príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkom konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi, a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi.

39. Správny súd vychádza zo skutkového stavu zisteného orgánom verejnej správy, ak tento zákon neustanovuje inak. Správny súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia alebo na rozhodnutie vo veci. (§ 119 S.s.p.).

40. Na rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy. (§ 135 ods. 1 S.s.p.)

41. Správne súdnictvo v Slovenskej republike vychádza z materiálneho chápania právneho štátu v zmysle čl. 1 ods. 1 ústavy vyžadujúceho, aby verejná správa bola pod kontrolou súdnej moci. Je založené jednak na kontrole verejnej správy, či táto (ne)prekračuje jej zverenú právomoc a jednak poskytuje ochranu subjektívnym právam osôb, do ktorých bolo zasiahnuté alebo zasahované v rozpore so zákonom. Hlavnou úlohou správneho súdnictva je teda ochrana subjektívnych práv a jeho cieľom ochrana práv fyzických a právnických osôb a ich prostredníctvom následne aj ochrana zákonnosti. Správne súdnictvo je neoddeliteľným atribútom právneho štátu zaručujúcim každej osobe, či už ide o fyzickú alebo právnickú osobu ochranu práv pred činnosťou orgánov verejnej správy. Dodržiavanie zákonnosti v oblasti výkonnej moci a dôsledná ochrana jednotlivca je jednou z najdôležitejších črt právneho štátu, ktorého koncepcia práva stojí aj na dodržiavaní práva štátnymi orgánmi.

42. Kasačný súd upriamuje pozornosť tiež na to, že správny súd pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu v konkrétnej veci sa zásadne obmedzí na otázku, či vykonané dôkazy, z ktorých správny orgán vychádzal, nie sú pochybné najmä s ohľadom na prameň, z ktorých pochádzajú, alebo pre porušenie niektorej procesnej zásady správneho konania, a ďalej na otázku, či vykonané dôkazy logicky robia vôbec možným skutkový záver, ku ktorému správny orgán dospel. Správny súd pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu posudzuje, či správny orgán aplikoval na predmetnú právnu vec relevantný právny predpis. Zákonnosť postupu správny súd skúma na základe rovnakých kritérií ako zákonnosť rozhodnutí.

43. Kasačný súd zistil, že krajský súd v danej veci v procese súdneho prieskumu napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu postupoval v súlade s procesnými pravidlami zákonodarcom

nastolenými v tretej časti Správneho súdneho poriadku citovaných vyššie, keď súdny prieskum rozhodnutia žalovaného správneho orgánu napadnutého žalobou vykonal v súlade s platnou právnou úpravou katastrálneho zákona. Kasačný súd po vykonaní súdneho prieskumu napadnutého rozhodnutia žalovaného pri aplikácii zákonnej úpravy uvedeného zákona v spojení s právnou úpravou Správneho súdneho poriadku dospel k zhodnému záveru ako súd prvého stupňa, a to že námietky žalobcu uvedené v jeho žalobe neboli spôsobilé zvrátiť správnosť a zákonnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu.

44. Kasačný súd po vyhodnotení kasačných dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa v zásade odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov vo veci samej, spolu so správnym poukazom na právnú úpravu vzťahujúcu sa k predmetu konania, uvedených v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Kasačný súd považuje právne posúdenie preskúmvanej veci krajským súdom za správne a súladné so zákonom. Aby neopakoval skutočnosti účastníkom známe, na zdôraznenie skutkových a právnych záverov k veci uvádza nasledovné.

VI.

Právne posúdenie kasačným súdom

45. Podľa čl. 1 ods. 1 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát.

46. Základom interpretácie a aplikácie čl. 1 ods. 1 ústavy je zabezpečenie materiálneho a nie formálneho právneho štátu. Základnou premisou materiálneho právneho štátu sa prezentuje všeobecná záväznosť práva pre všetkých. To znamená, že štátne orgány, orgány územnej samosprávy, právnické osoby s právomocou rozhodovania o právach a povinnostiach, ako aj každý jednotlivец musí konať tak, ako určuje právny poriadok.

47. Ústavný súd SR princíp materiálneho právneho štátu prezentoval v právnom názore: „V právnom štáte, v ktorom sú ako neoddeliteľné súčasť okrem iných stelesnené princípy, ako sú právna istota a spravodlivosť (princíp materiálneho právneho štátu), čo možno spoľahlivo vyvodiť z čl. 1 ústavy, sa osobitný dôkaz kladie na ochranu tých práv, ktoré sú predmetom jej úpravy. Povinnosťou všetkých štátnych orgánov je zabezpečiť reálnu možnosť ich uplatnenia tými subjektmi, ktorými boli priznané“ (ÚS 17/1999, Nález z 22. septembra 1999. Zbierka nálezov a uznesení Ústavného súdu SR 1999, s. 365; zhodne I.ÚS 44/1999, Nález z 13. októbra 1999. Zbierka nálezov a uznesení Ústavného súdu SR 1999, s. 382, I.ÚS 10/98“). (I.ÚS 54/02. Nález z 13. novembra 2002. Zbierka nálezov a uznesení Ústavného súdu SR 2002 - II. polrok, s. 750, nález Ústavného súdu SR č. PL. ÚS 22/06). Judikatúra ústavného súdu tiež kladie dôraz, že v súlade s čl. 1 ods. 1 ústavy s uplatňovaním princípu právnej istoty v právom štáte sa spája požiadavka všeobecnosti, platnosti, trvácnosti, stability, racionálnosti a spravodlivého obsahu právnych noriem; medzi ústavné princípy vlastné právnomu štátu patrí aj zákaz svojvôle v činnosti štátnych orgánov, ako aj zásada primeranosti, resp. proporcionality (m. m. PL. ÚS 1/04).

48. Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

49. Podľa čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.

50. Z uvedeného článku ústavy vyplýva, že výklad a uplatňovanie všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s ústavou. Pozitivistický právny prístup k aplikácii zákonov je preto v činnosti štátnych orgánov modifikovaný ústavne konformným výkladom, ktorý v závislosti od ústavou chránených hodnôt pôsobí reštriktívne alebo extenzívne na dikciu zákonných pojmov. Obsah zákonnej právnej normy nemôže byť interpretovaný izolovane, mimo zmyslu a účelu zákona, cieľa právnej

regulácie, ktorý zákon sleduje. Požiadavka na ústavne konformnú aplikáciu a výklad zákona je podmienkou zákonnosti rozhodnutia ako individuálneho správneho aktu. Mocenské orgány štátu realizujú svoju rozhodovaciu právomoc sú pri výkone svojej moci povinné postupovať v zmysle čl. 2 ods. 2 ústavy, s prihliadnutím na to, že súčasne sú viazané aj právnou úpravou obsiahnutou v medzinárodných zmluvách, ktorými je Slovenská republika viazaná (čl. 7 Ústavy SR) a po vstupe Slovenskej republiky do Európskeho spoločenstva, Európskej únie postupovať tiež v súlade s právne záväznými predpismi Európskeho spoločenstva, Európskej únie.

51. Predpokladom povolenia vkladu práva k nehnuteľnosti do katastra nehnuteľností na základe zmluvného právneho úkonu alebo iného právneho úkonu zákonom predpokladaného je splnenie zákonných podmienok ustanovených v § 31 ods. 1 katastrálneho zákona. Pri rozhodovaní o povolení vkladu príslušný správny orgán prihliada aj na skutkové a právne skutočnosti, ktoré by mohli mať vplyv na povolenie vkladu, a v rámci tohto prieskumu posudzuje súlad zmluvného dojednania účastníkmi zmluvného záväzku so zákonom.

52. Zákonodarca právnou úpravou ustanovenou v katastrálnom zákone zveril do právomoci okresnému úradu katastrálny odbor ako orgánu štátnej správy na úseku katastra v konaní o povolení vkladu práva viažuceho sa k nehnuteľnosti do katastra nehnuteľností na základe zmluvného právneho úkonu alebo iného právneho úkonu zákonom predpokladaného okrem splnenia ďalších zákonných podmienok skúmať aj jej súlad so zákonom. Povinnosťou správy katastra v konaní o povolení vkladu je v zmysle ustanovenia § 3 správneho poriadku v spojení s § 22 ods. 5 katastrálneho zákona postupovať v súlade s ustanoveniami Občianskeho zákonníka, ako aj ďalšími právnymi predpismi, v danom prípade s ustanoveniami zákona č. 161/2005 Z. z., ktoré sa vzťahujú na posúdenie právneho úkonu zakladajúceho vznik, zmenu alebo zánik práv a povinností účastníkov konania.

53. Okresný úrad, katastrálny odbor, je ako orgán štátnej správy súčasťou výkonnej moci štátu a je v jeho kompetencii rozhodovať, či sú splnené podmienky na povolenie zápisu práv k nehnuteľnostiam do katastra. Vkladové konanie ako návrhové správne konanie sa začína na návrh účastníka konania. V priebehu vkladového konania správny orgán posudzuje podstatné náležitosti príslušného zmluvného typu a to z hľadiska kritérií, ktoré sú uvedené v ustanovení § 31 ods. 1 a 2 katastrálneho zákona a predmetnú zmluvu posudzuje aj v intenciách ustanovení právneho predpisu viažuceho sa k posudzovaniu splnenia zákonných podmienok pre povolenie vkladu vlastníckeho práva do katastra. To znamená, že vkladové konanie predstavuje rozhodovací procesný postup, pri ktorom správny orgán na základe predložených písomných podkladov podľa § 31 katastrálneho zákona posudzuje všetky skutočnosti, ktoré by mohli mať vplyv na povolenie vkladu. Výsledkom tohto rozhodovacieho procesného postupu je rozhodnutie o povolení vkladu alebo rozhodnutie o zamietnutí návrhu na vklad, pokiaľ správny orgán zistí, že nie sú splnené zákonné podmienky pre povolenie vkladu. Inštitút vkladu je založený na základe konštitutívnosti, čo znamená, že zmluvné vecné práva k nehnuteľnostiam vznikajú, menia sa a zanikajú vkladom do katastra.

54. Náležitosti rozhodnutia, ktorým sa vklad povoľuje, zákonodarca stanoví v právnej úprave § 31 ods. 4 katastrálneho zákona, ktorá právna úprava kogentným spôsobom ustanovuje náležitosti rozhodnutia, ktorým správny orgán rozhodol o povolení vkladu vlastníckeho práva do katastra. Pokiaľ správny orgán povolil vklad rozhodnutím spĺňajúcim náležitosti v zmysle právnej úpravy ustanovenej v § 31 ods. 4 katastrálneho zákona, postupoval v súlade so zákonom. Vychádzajúc z citovanej právnej úpravy kasačný súd po vykonaní súdneho prieskumu preskúmaného rozhodnutia žalovaného správneho orgánu pri aplikácii zákonnej úpravy katastrálneho zákona v spojení s právnou úpravou zákona č. 161/2005 Z. z. dospel k zhodnému záveru ako správny súd, a to že žalobné námietky žalobcu neboli spôsobilé zvrátiť správnosť a zákonnosť preskúmaného správneho rozhodnutia.

55. Kasačný súd posudzujúci predmetnú dohodu o navrátení vlastníctva k nehnuteľným veciam cirkvám a náboženským spoločnostiam z 21.06.2013, predloženú účastníkom konania Gréckokatolíckou cirkvou, Farnosť Prešov, zast. Gréckokatolíckym arcibiskupstvom Prešov, spolu s návrhom na vklad vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam do katastra s predloženými prílohami - rozsudok Okresného súdu

Prešov sp. zn. 20C 91/2007- 89 z 09.02.2010 a potvrdzujúci rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 16Co 52/2010 z 20.05.2010 v zmysle § 31 ods. 1 katastrálneho zákona v spojení s § 3 ods.1 správneho poriadku a v spojení s ustanoveniami zákona č. 161/2005 Z. z., dospel k zhodnému záveru, ako správny súd, že v danom prípade žalovaný správny orgán na základe skutkových zistení vyplývajúcich z administratívneho spisu ustálil správny právny záver, že predmetná dohoda o navrátení vlastníctva k nehnuteľným veciam cirkvám a náboženským spoločnostiam z 21.06.2013 je vkladu schopná listina, pretože uloženie povinnosti povinnej osobe - Lesy Slovenskej republiky, š.p., súdnym rozhodnutím v zmysle zákonnej úpravy ustanovenej v zákone č. 161/2005 Z.z. vydať žiadané nehnuteľnosti oprávnenej osobe - Gréckokatolíckej cirkvi, Farnosť Prešov, implicitne nahrádza súhlas povinnej osoby s vydaním žiadaných nehnuteľností a náhradným spôsobom osvedčuje jej vôľu. Skutkové okolnosti v danej veci potvrdzujú, že právoplatným rozsudkom Okresný súd Prešov uložil žalobcovi (v reštitučnom konaní ako povinnej osobe v zmysle § 4 zákona č. 161/2005 Z.z.) povinnosť vydať nehnuteľnosti a navrátiť vlastníctvo k nim Gréckokatolíckej cirkvi, Farnosť Prešov, ako osobe oprávnenej, teda uložil žalobcovi povinnosť vyhlásiť vôľu určitým spôsobom. Vzhľadom k tomu, že žalobca povinnosť uloženú mu súdnym rozhodnutím nerešpektoval a dohodu s cirkvou neuzavrel, nastáva zákonná fikcia, v zmysle ktorej právoplatný rozsudok Okresného súdu Prešov ukladajúci povinnej osobe (žalobcovi) povinnosť vydať nehnuteľnosti, nahradil vôľu povinnej osoby (žalobcu).

56. Najvyšší súd ako súd kasačný v preskúmvanej veci zistil, že Najvyšší súd Slovenskej republiky v obdobnej veci (v právnej veci žalobcu: Lesy Slovenskej republiky, štátny podnik, Námestie SNP 8, Banská Bystrica, proti žalovanému: Okresný úrad Komárno, za účasti: Rímskokatolícka cirkev, Trnavská arcidiecéza, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. V 1945/11 zo dňa 07.07.2011, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 11S/142/2011-155 zo dňa 02.07.2013), rozhodol rozsudkom sp. zn. 1Sžr/147/2013 z 23.09.2014 tak, že napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 220 O.s.p. v spojení § 250ja ods. 3 posledná veta O.s.p. zmenil tak, že žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietol (§ 250j ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky v inej obdobnej veci (v právnej veci žalobcu: Lesy Slovenskej republiky, štátny podnik, so sídlom Námestie SNP č. 8, Banská Bystrica, proti žalovanému: Okresný úrad Sabinov, katastrálny odbor, za účasti Gréckokatolícka cirkev, Farnosť Lipany, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného číslo vkladu V 93/13 zo dňa 6. marca 2013, o odvolaní účastníka konania Gréckokatolícka cirkev, Farnosť Lipany, proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č.k.1S/22/2013-183 zo dňa 26. apríla 2016), rozhodol rozsudkom sp. zn. 7Sžr/152/2016 z 28.02.2018 tak, že napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 veta druhá v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a s § 220 O.s.p. a v spojení s § 492 ods. 2 S.s.p. zmenil tak, že žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietol (§ 250j ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd v uvedených veciach dospel k záveru, že neboli dané dôvody pre zrušenie správneho rozhodnutia, ktoré bolo vydané v súlade so zákonom.

57. Najvyšší súd v uvedených rozhodnutiach dal dostatočnú odpoveď na zásadnú námietku žalobcu (Lesy Slovenskej republiky, št. p.), ktorou v žalobe namietal, že „Dohoda“ predložená cirkvou v prílohe návrhu na vklad vlastníckeho práva k žiadaným nehnuteľnostiam, nie je vkladu schopnou listinou. Túto námietku žalobca vzniesol aj v žalobe v preskúmvanej veci a taktiež aj v tejto veci ju kasačný súd zhodne so správnym súdom považoval za zásadnú námietku. Kasačný súd v predmetnej preskúmvanej veci sa v celom rozsahu stotožnil s názorom najvyššieho súdu vysloveným v uvedených rozhodnutiach sp. zn. 1Sžr 147/2013 z 23.09.2014 a 7Sžr 152/2016 z 28.02.2018, a preto v súlade s § 464 ods. 1 S.s.p. na ne poukazuje a ich prevzatú časť v odôvodnení uvádza nasledovne:

„Najvyšší súd v odôvodnení uvedených rozhodnutí citujúc právnu úpravu ustanovenú v katastrálnom zákone a v zákone č. 161/2005 Z.z. okrem iného konštatuje:

Z obsahu spisu krajského súdu, ktorého súčasťou bol aj administratívny spis žalovaného, vyplynulo, že správa katastra rozhodnutím č. V 1945/11 zo dňa 07.07.2011 vyhovel návrhu cirkvi a povolila vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností k vyššie špecifikovaným nehnuteľnostiam v k.ú. P. v prospech cirkvi na základe dohody o vydaní veci zo dňa 18.05.2011.

Z vyjadrenia správy katastra vyplynulo, že vzhľadom k úspechu cirkvi v občianskoprávnom konaní vedenom na Okresnom súde v Komárne a Krajskom súde v Nitre, v ktorom bola žalobcovi uložená povinnosť vydať a navrátiť oprávnenej osobe (teda cirkvi) vlastníctvo k uvedeným nehnuteľnostiam,

povolil vklad vlastníckeho práva z titulu dohody o vydaní vecí s tým, že v zmysle § 161 ods. 3 O.s.p. prejav vôle žalobcu považoval za nahradený práve výrokom právoplatného občianskoprávneho rozsudku.

Odvolačný súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s názorom žalovaného v tom, že pre povolenie vkladu boli splnené podmienky v zmysle katastrálneho zákona.

Cirkev si uplatnila reštitučný nárok na navrátenie nehnuteľností v zmysle ustanovení reštitučného zákona. Nakoľko žalobca s ňou odmietol uzavrieť dohodu o vydaní vecí, obrátila sa cirkev na súd, ktorý uložil žalobcovi povinnosť vydať cirkvi tam uvedené nehnuteľnosti a navrátiť jej vlastníctvo. Žalobca ako povinná osoba právoplatný rozsudok Okresného súdu Komárno v spojení s odvolacím rozsudkom Krajského súdu v Nitre nerešpektovala.

Odvolačný súd dal za pravdu žalovanému ako aj cirkvi v tom, že právoplatným rozsudkom Okresný súd Komárno uložil žalobcovi (v reštitučnom konaní povinnej osobe v zmysle § 4 reštitučného zákona) povinnosť vydať nehnuteľnosti a navrátiť vlastníctvo k nim cirkvi ako osobe oprávnenej, teda uložil žalobcovi povinnosť vyhlásiť vôľu určitým spôsobom. Nakoľko žalobca uvedenú povinnosť nerešpektoval, dohodu s cirkvou neuzavrel, ani iným spôsobom nespĺnil právoplatne mu uloženú povinnosť, nastala ex lege zákonná fikcia, v zmysle ktorej právoplatný rozsudok Okresného súdu Komárno ukladajúci žalobcovi povinnosť prejavíť svoju vôľu (teda vydať nehnuteľnosti), nahradil vôľu povinnej osoby (žalobcu) a súčasne aj druhej zmluvnej strany v dohode o vydaní vecí.

Následne správa katastra postupovala správne, keď na základe návrhu cirkvi, z ktorého bolo jednoznačne zrejmé, čoho sa cirkev domáhala - a síce povolenia vkladu k tam špecifikovaným nehnuteľnostiam z titulu dohody o vydaní vecí zo dňa 18.05.2011 podľa reštitučného zákona v spojení s právoplatným rozsudkom Okresného súdu Komárno č. k. 8C 159/06-552 - návrh a jeho prílohy v zmysle § 31 katastrálneho zákona preskúmala a dospela k záveru, že dohoda o vydaní vecí obsahovala všetky zákonom požadované náležitosti, pričom absentujúci prejav vôle a podpis žalobcu bol s poukazom na § 161 ods. 3 O.s.p. nahradený výrokom právoplatného rozsudku Okresného súdu Komárno, ktorý bol k návrhu pripojený.

K vyššie uvedenému odvolací súd poukazuje aj na skoršiu judikatúru Najvyššieho súdu SR (rozsudok sp. zn. 3SžoKS/16/2006), v zmysle ktorej rozsudok súdu vydaný v občianskoprávnom konaní ukladajúci odporcovi povinnosť vyhlásiť vôľu spôsobom uvedeným vo výroku (t.j. povinnosť uzatvoriť kúpnu zmluvu identifikovanú vo výroku), je rozsudkom ukladajúcim vyhlásenie vôle podľa § 161 ods. 3 O.s.p. Najvyšší súd v odôvodnení tohto rozsudku konštatoval, že „...podľa čl. 152 ods. 4 Ústavy SR výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou. Požiadavka na ústavne konformný výklad zákonov priamo ovplyvňuje zisťovanie obsahu jednotlivých zákonných ustanovení z dikcie a ich aplikáciu na daný skutkový stav a zabezpečuje, že výklad normatívnych ustanovení zákona nevedie k absurdným záverom, alebo záverom v rozpore s ústavnými princípmi.

Podľa § 161 ods. 2 O.s.p. ak nie je v rozsudku uložená povinnosť na plnenie, je rozsudok vykonateľný, len čo nadobudol právoplatnosť.

Podľa § 161 ods. 3 O.s.p. právoplatné rozsudky ukladajúce vyhlásenie vôle nahradzujú toto vyhlásenie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa vo svetle vyššie uvedeného nemohol stotožniť s názorom súdu prvého stupňa v tom, že správa katastra nepostupovala správne a v súlade so zákonom, keď povolila vklad vlastníckeho práva titulom dohody, v ktorej absentoval podpis žalobcu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na záver poukazuje na účel okruhu reštitučných predpisov a tým je vo všeobecnosti odstránenie alebo aspoň zmiernenie následkov niektorých majetkových krívd, ku ktorým došlo voči postihnutým osobám v období neslobody zo strany štátu. Poškodenou bola v predmetnej právnej veci cirkev, ktorá postupovala v súlade s ustanoveniami reštitučného zákona a vyzvala žalobcu ako povinnú osobu (§ 4 a § 5 ods. 1 a 2 reštitučného zákona) k vydaniu odňatých nehnuteľností, ktorý jej výzvu ignoroval, následne sa obrátila na Okresný súd Komárno i Krajský súd v Nitre (§ 5 ods. 3 reštitučného zákona), ktorý jej právoplatným rozsudkom dali za pravdu a uložili žalobcovi povinnosť, ktorú tento opätovne nerešpektoval. Nakoľko vykonanie záznamu do katastra nehnuteľností titulom uvedených civilných rozsudkov bolo na základe protestu prokurátora zrušené ako nezákonné s tým, že tieto rozsudky uložili povinnosť vydať nehnuteľnosti, no neurčovali vlastnícke právo k nim, neostávalo cirkvi žiadne iné riešenie, ako sa domáhať svojich práv, len to, ktoré zvolila, ktoré následne aplikovala správa katastra a ktoré je aj podľa názoru odvolacieho súdu vzhľadom na

vyššie uvedené súladné so zákonom aj s judikatúrou.,,

58. Vo svetle uvedených dôvodov kasačný súd vyhodnotil za nedôvodné námietky žalobcu uvedené v kasačnej sťažnosti, ktorými namietal nesprávne právne posúdenie veci krajským súdom v zmysle § 440 ods. 1 písm. g/ S.s.p.. Kasačný súd taktiež nesúhlasil s tvrdením žalobcu, uvedeným v žalobe, že zistenie skutkového stavu, z ktorého vychádzalo správne rozhodnutie je v rozpore s obsahom spisov, ako aj, že v konaní správneho orgánu bola zistená taká vada, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia. Napriek tomu, že žalobca v žalobe neuviedol konkrétne dôvody, správny súd v procese súdneho prieskumu v rozsahu právnej úpravy § 250j ods. 2 písm. b/, e/ O.s.p. podrobil súdnemu preskúmaniu rozhodnutie žalovaného napadnuté žalobou a z tohto pohľadu posudzoval jeho zákonnosť. Správny súd svoje skutkové zistenia a právne závery uviedol a súčasne náležite odôvodnil v odôvodnení napadnutého rozsudku, s ktorými sa kasačný súd stotožnil, a preto na ne poukazuje.

59. Kasačný súd sa nemohol zaoberať námietkami žalobcu uvedenými v kasačnej sťažnosti, ktorými namietal, že napadnuté rozhodnutie správneho orgánu č. V 7779/2013 bolo vydané v rozpore so zákonom, a to z dôvodu, že návrh na vklad nepodal oprávnený subjekt, že prílohou návrhu na vklad nebola Dohoda o vydaní vlastníctva uzavretá podľa zákona č. 161/2005 Z.z. ako vkladu schopná listina a rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 20C 91/2007 - 89 zo dňa 09.02.2017, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 16Co 52/2010 zo dňa 20.05.2010, nie je tým rozsudkom, ktorým sa ukladá povinnosť prejavu vôle uzatvoriť takúto Dohodu, t. j. nie je to rozsudok, ktorý by nahrádzal absentujúci podpis štatutárneho orgánu povinnej osoby, a že konaniu súdu na základe žaloby podanej v reštitučnom konaní v zmysle § 5 ods. 2 zákona č. 161/2005 Z.z., (k podaniu takejto žaloby) musí predchádzať výzva povinnej osoby na dobrovoľné uzavretie takejto Dohody.

60. Žalobca uvedené námietky v žalobe nevzniesol, keďže z obsahu žaloby vyplýva, že žalobca namietal, nesprávne právne posúdenie žalovaným, keď predmetnú dohodu o vydaní nehnuteľností považoval za vkladu schopnú listinu, zistenie skutkového stavu, z ktorého vychádza rozhodnutie je v rozpore s obsahom spisu a v konaní žalovaného bola zistená taká vada, ktorá spôsobuje nezákonnosť rozhodnutia bez ďalšieho odôvodnenia. Vzhľadom k tomu, že žalobca tieto námietky uvedené v kasačnej sťažnosti, neuplatnil na správnom súde v zákonom stanovenej lehote v zmysle § 250b ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (O.s.p.), účinného v čase podania žaloby, a v zmysle § 250h ods. 1 O.s.p. ich rozsah bolo možné rozšíriť len v lehote podľa § 250b O.s.p., správny súd viazaný rozsahom dôvodov žaloby nemôže zákonnosť rozhodnutia žalovaného správneho orgánu preskúmať v rozsahu námietok podaných po uplynutí zákonnej lehoty. Kasačný súd na tieto námietky žalobcom uvedené v kasačnej sťažnosti nemohol prihliadať v zmysle § 454 S.s.p., pretože pre rozhodnutie kasačného súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti napadnutého rozhodnutia krajského súdu.

61. V neposlednom rade kasačný súd dáva do pozornosti žalobcu, že pokiaľ poukazuje na iné súdne rozhodnutia, judikatúra v slovenskom právnom poriadku nie je záväzná absolútne. Povinnosťou najvyššieho súdu ako súdu kasačného /odvolacieho/ tak, ako aj krajského súdu, je zaoberať sa každou vecou samostatne a i keď vychádzajúc zo skutkových zistení známych z inej rozhodovacej činnosti, posudzovať zákonnosť preskúmaného rozhodnutia žalovaného správneho orgánu individuálne a nezávisle od iných rozhodnutí správneho orgánu ako individuálnych správnych aktov a pokiaľ sú predmetom súdneho prieskumu, nezávisle od iných rozhodnutí súdu v daných veciach.

62. Kasačný súd záverom upriamuje pozornosť žalobcu na rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 103/2011, v zmysle ktorého je neúčelné a nehospodárne formálne zopakovanie administratívneho konania, ak pre účastníka vo vzťahu k skutkovej stránke veci nepredstavuje reálnu možnosť dosiahnuť rozhodnutie v jeho prospech a za takýchto okolností platí, že nie každé porušenie procesného predpisu má za následok porušenie práv účastníka konania.

63. Vzhľadom na vyššie uvádzané skutočnosti, najvyšší súd námietky žalobcu uvedené v kasačnej sťažnosti vyhodnotil ako nedôvodné, keď tieto neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia krajského súdu. Z týchto dôvodov potom najvyšší súd kasačnú sťažnosť podľa § 461 S.s.p. ako nedôvodnú zamietol.

64. O náhrade trov kasačného konania rozhodol najvyšší súd tak, že žalobcovi, ktorý v tomto konaní úspech nemal, nárok na ich náhradu nepriznal (§ 467 ods. 1 SSP v spojení s § 167 ods. 1 SSP). Žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov tohto konania, pretože to nemožno spravodlivo požadovať (§ 467 ods. 1 SSP v spojení s § 168 veta prvá SSP). Účastníkovi priznal nárok na náhradu trov kasačného konania z dôvodu jeho úspechu v tomto konaní v zmysle § 467 ods. 1 S.s.p. v spojení s § 169 S.s.p..

65. Toto rozhodnutie prijal kasačný súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.